

[Erik Østergaard.]

en bedre og mere rimelig aflønning af de forstandere og lærere, der har deres virke dér. Jeg forstår, at lovforslagene er fremkommet for at imødekomme et andragende fra Foreningen for Højskoler og Landbrugsskoler samt fra Foreningen af Husholdningsskoler om en forbedret tilskudsordning.

Disse frie skoler har gennem flere år haft en noget anstrengt økonomi, og på dette grundlag har det været vanskeligt at konkurrere med andre skoleformer, der har højere aflønning og mindre timetal, og at fastholde kvalificeret lærerkraft. Det må derfor hilses med tilfredshed, at der nu bliver mulighed for en ændring til det bedre af dette forhold. Men i lighed med andre ærede ordførere, som har været inde på det samme, nærer jeg nogen betænkelighed ved, at skolerne skal bære deres part af den lønstigning, der bliver tale om, hvis lovforslagene vedtages, og jeg vil håbe, at man gennem udvalgsarbejdet kommer til et resultat, der vil gøre det muligt, at skolerne i nogen grad bliver fri for en tyngende merudgift, som de under de nuværende forhold vil have meget vanskeligt ved at bære. Der er jo af forstandere og lærere ved disse skoler ydet en meget stor indsats gennem et i høj grad påskønnelsesværdigt, dygtigt og målbevidst arbejde, og jeg finder det rimeligt, at de pågældendes løn også kommer fuldt på højde med, hvad der ydes inden for andre skoleformer.

De frie skoler har gennem snart mange år haft deres store betydning for den udvikling, der er sket i vort folk, ikke blot rent kundskabsmæssigt, men også åndeligt, folkeligt og kulturelt — noget, der fortsat bør værnes om.

De uafhængige kan anbefale lovforslagene.

Diderichsen: Jeg vil gerne henvise til de bemærkninger, jeg havde lejlighed til at gøre i forbindelse med et spørgsmål i Folketingets spørgetid den 3. november — de findes i Folketingstidende sp. 819-820. Jeg kan derfor fatte mig i stor korthed. Allerede

det pågældende spørgsmål viste jo, at vi i liberalt centrum tillægger denne sag stor betydning, og vi vil meget gerne anbefale de foreliggende lovforslag. De betegner en måske ikke ret stor, men i hvert fald god begyndelse, og vore gode ønsker skal følge disse forslag på deres vej fremefter med håb om, at de hurtigt må få nogle efterfølgere i retning af endnu større indsats på dette område.

Jeg skal blot lige føje et par supplerende bemærkninger til, og den første er denne, at det utvivlsomt er vigtigt med en højere lærerstandard, ikke mindst fordi højskolen skal klare de meget store krav, som stilles til modernisering og omstilling under de moderne samfundsforhold, og de opgaver, som også i fremtiden måske i forøget omfang vil blive stillet til højskolen, ikke mindst i forbindelse med det, man har kaldt for fritidssamfundet, den større mulighed for at benytte den øgede frihed også til en sådan videregående almenuddannelse, som højskolerne kan give.

På den anden side må man også, som flere af de ærede ordførere har været inde på, være opmærksom på, at en forbedring af lønvilkårene ikke ligefrem bliver en tyng for skolernes økonomi i al almindelighed, så det kommer til at virke i modsat retning og kan hæmme udviklingen i retning af større tilpasning til samfunds-vilkårene, således at det går ud over investeringerne og moderniseringerne i skolens materiel, bygninger o. s. v. Man kan nok sige, at de foreliggende lovforslag ikke er en endelig løsning af problemerne, men det har den højtærede minister jo heller ikke lovet, og han har stillet i udsigt, at der skal følge flere forslag efter.

Med hensyn til skolernes økonomi i almindelighed vil jeg stille det spørgsmål, om det var muligt at komme skolernes betrængte økonomi til hjælp på en indirekte måde ved ændring af reglerne for tilskud til eleverne, som også den ærede ordfører hr. Poul Dam var inde på. Så vidt jeg har fået oplyst, har man i Sverige den ordning,